

Rabbi Jay & Ilana Kelman

Rabbi Dr. Benny Lau

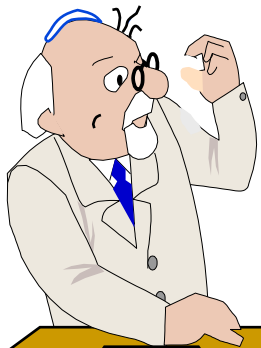
Rabbi Adam Mintz

The Narrative of Sefer Tehillim According to the Contextual Interpretation

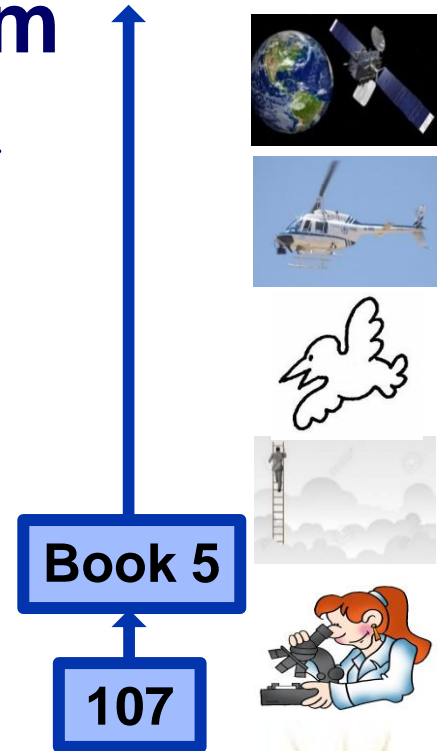
Online syllabus of 30 lectures

Lecture #21

- Mizmor 107 - Structure & Messages
- Mizmor 107 - Intertextuality & Contextuality
- Book V – Its Structure & Narrative
- Mizmor 107 – Source for Birkat haGomel

The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

www.tehillim.org.il

Beni Gesundheit

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

Ariye Bar Tov, Susan Suna, Audrey Samuels

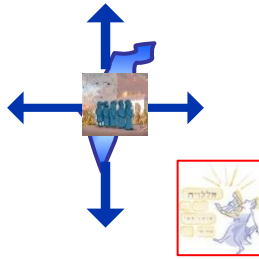
Introductory Note: שבעים פנים לתורה (=Multiple ways of interpreting the Torah)

כתובים

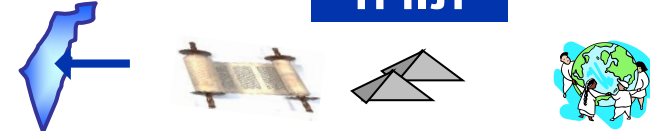
תהלים, משלי, איוב
מגילות: שיר השירים, רות, איכה, קהלת,
אסתר
דניאל - עזרא ונחמיה - דברי הימים

נביאים

ראשונים: יהושע, שופטים, שמואל, מלכים
אחרונים: ישעיה, ירמיה, יחזקאל, תרי עשר

תורה

בראשית - שמות - ויקרא - במדבר - דברים

Intertextuality

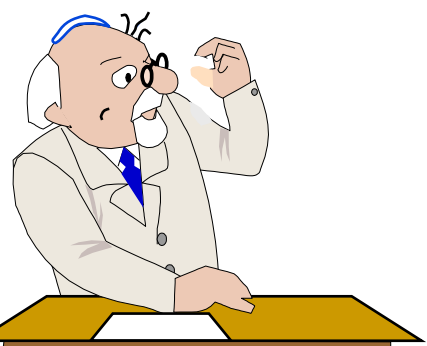
- Yeshaya
- Ezra & Nechemiah
- Iyov
- Others

107
ק"ז

Textuality

Contextuality

- 105-107
- End of Book 4
- Beginning of Book 5

Psychology

תלמוד והלכה: ברכת הגומל

107 ק"ז	106 ק"ו	105 ק"ה
וא יביט חזק ובלקח יחיה עני ויבדל: וא הוה ירו כי טוב כי לעקב תסוד ותמו באלא יוה יוה תסוד. לם וכלתו לבם רובם וקם תורה וישאר סקיוו ביה וא תכרית קקם סמחה וסעקרב ססוון וים ותמו באלא יוה יוה תסוד ותלסופו לבנו קים לבו ותלסופו בסיקלה	לא כלקת הוה ירו כי טוב כי לעקב תסוד לבז נראה ער קים סקסוון וית קים לבז ולסוד קים סים לקוקים סקסוון וא סכסוון סכסוון לא וקוקים סכסוון סק	ותבם וי סכסוון הרו סר קיה וסו... לקים יקו ססוון וקוון וקם לא הוה ירו קיה ססוון ססוון ססוון ססוון לבז ויבא עסו ססוון ססוון ססוון ססוון לבז ויבא עסו ססוון ססוון ססוון ססוון לבז ויבא עסו ססוון ססוון ססוון ססוון
עם ישראל חוזר לארצו בימי שיבת ציון The People of Israel comes back to its homeland during the return of Zion	עם ישראל לא קבלו את הנהגת ה' ונעשו במדבר ובגלויות, אך הם חזרו בתשובה ומבקשים לחזור The People of Israel did not accept God's leadership and were punished in the desert and with the Exiles, but they repented and wish to return	ה' מנהיג את ישראל ממצרים ומובילם לארץ ישראל, כדי שישמרו את תורתו God led the Jews out of Egypt and brought them to the Land of Israel so that they will keep His Torah
Future ↔ History		
Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831)		
Synthesis (107)	- Antithesis (106)	- Thesis (105)

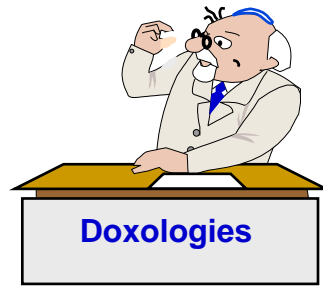
Introductory note
Tehillim within the Bible

ק"ח, א-ה: שיר מזמור לדוד
נכון לבי אלהים אשירה ואזמרה
... כי גדול מעל שמים חסדך...
108 = 57, 8-12 + 60, 7-14

ק"ז, מג: מי
חכם וישמר
אלה ויתבוננו
חסדי ה'

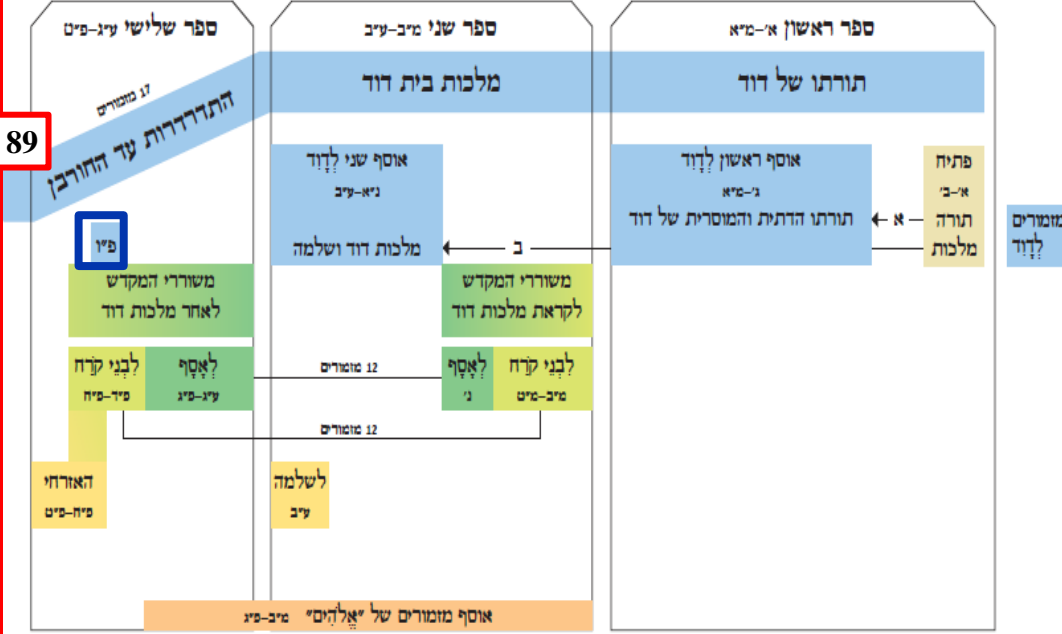
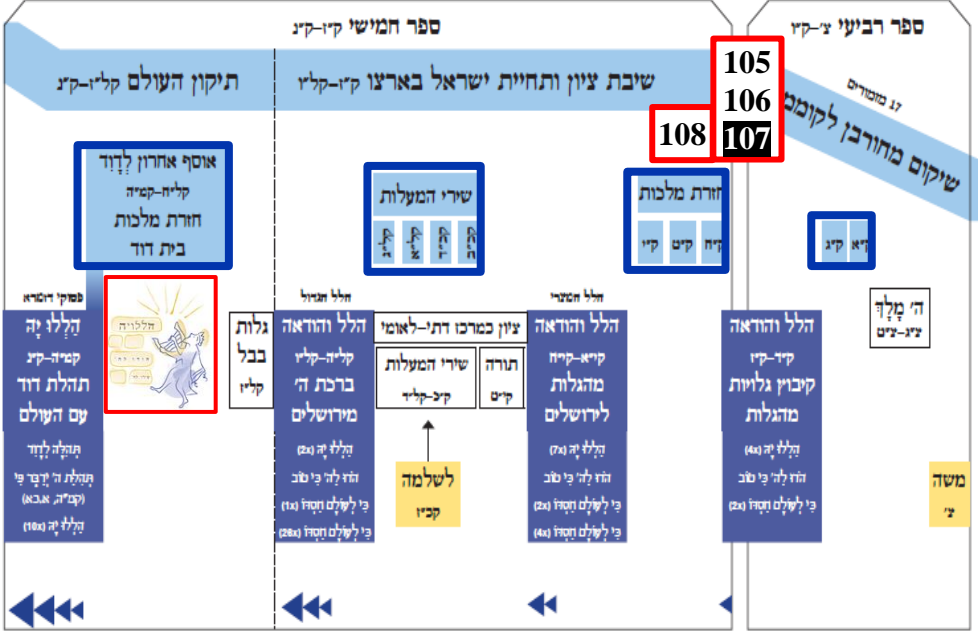
פ"ט, ב: חסדי
ה' עולם אשירה
לדר ודר אודיע
אמונתך בפי:

God's kindnesses
I will sing

חלק שני (צ-ק"ט) - שיבת ציון, חזרת מלכות דוד וגאולת העולם

חלק ראשון (א-פ"ט) - מלכות בית דוד בימי בית ראשון

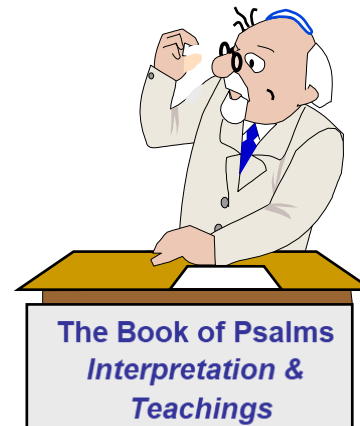
ברוך ה'
אלהי ישראל
מזעזע
שכון
ירושלם
הללו יה
קליה, כ"א

ברוך ה'
אלהים
אלהי ישראל
עשה נפלאות לבדו:
וברוך שם כבודו
לעולם
ויפלא כבודו את כל הארץ
אמן ואמן:
כלו תפלות דוד בן ישי:
ע"ב, י"ח-ב

ברוך ה'
אלהי ישראל
מהעולם ועד העולם
אמן ואמן:
מ"א, י"ד

Contextuality

• 106 ⇔ 107 = Book 4 ⇔ Book 5

Contextuality

ק"ז, ב-ג.ו.יג.יח.כח): **הדו** לה' פי טוב פי לעולם
 חסדו: **יאמרו** גאולי ה' אשר גאלם מיד **צר**:
 ומאֲרָצוֹת **קבְּצָם** מִמְּזֶרַח וּמִמְעַרְב מִצְפוֹן וּמִיָּם...
 וַיִּצְעְקוּ אֵל ה' **בִּצְרָ לָהֶם** מִמִּצּוֹקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם:

סמיכות המזמור בספר תהלים

ק"ו, מד.מז-מח: **וַיֵּרָא בִּצְרָ לָהֶם** בְּשָׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם...
 הוֹשִׁיעֵנו ה' אֱלֹהֵינוּ **וְקבְּצֵנוּ** מִן הַגּוֹיִם **לְהַדוֹת** לְשֵׁם
 קְדֹשֶׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתִהְלֶךְךָ: בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם **וְאָמַר** כָּל הָעַם אָמֵן הֲלֹלוּ יְהוָה:

Key words/motifs: Their distress gather in give thanks say (106 ⇔ 107)

ק"ו – חתימה	ק"ז – פתיחה
(א) הללויה הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו:	(א) הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו:
(מח) ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה:	(ב) לאמרו גאולי ה' אשר גאלם מיד צר:
(מז) הושיענו ה' אלהינו וקבצנו מן הגוים	(ג) ומארצות קבצם
(יד) ויתאוו תאוה במדבר וינסו אל בשימון	(ד) תעו במדבר בשימון דרך
(מד) וירא בצר להם בשמעו את רנתם:	(ו) ויצעקו אל ה' בצר להם
(מג) פעמים רבות יצילם והמה ימרו בעצתם וימכו בעונם:	ממצוקותיהם יצילם (≈ יג יט כח) ¹⁰
פסוקי הפתיחה של מזמור ק"ז משלבים ומיישמים את המסרים של מזמור ק"ו; הבקשות "וקבצנו" (ק"ו, מז) מתגשמים בימי הגאולה "ומארצות קבצם" (ק"ז, ב).	
(מה) ויזכר להם בריתו וינחם כרב חסדיו	(ל) וישמחו כי ישחקו וינחם אל מחוז חפצם:
המילה "וינחם" מופיעה - בניקוד ובמשמעות שונה - בשני הפרקים: נחמת ה' על ישראל (ק"ו) היא שיבת ציון (ק"ז).	
(לג) כי המרו את רוחו	(יא) כי המרו אמרי אל
חטאי ישראל גרמו לגלותם מארצם (ק"ו), אך בעקבות כך ישראל ילמדו להתרחק מחטאייהם לעתיד (ק"ז, יא ואילך).	
(כח) ויאכלו זבחי מתים: (לז) ויזבחו את בניהם ואת בנותיהם לשדים (לח) אשר זבחו לעצבי כנען	(כב) ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברנה:
החטאים החמורים של זבחי ישראל את בניהם לעבודה זרה בעבר ("ויזבחו" - ק"ו) יתוקנו בזמן הגאולה, כשיזבחו לה' דברי תודה ("ויזבחו" - ק"ז).	
(מב) וילחצום אויביהם ויפגעו תחת ידם:	(יב) ויכנעו בעמל לבם פשלו ואין עזר:
ההידרדרות הדתית במזמור ק"ז גרמה לגלות ישראל מארצו ולכניעה ביד הגוים והשונאים, אך ה' ריחם עליהם וראה "בצר להם" (ק"ו, מא ואילך); במזמור ק"ז בני ישראל גם חטאו אך הם למדו מיד לקח וזעקו אל ה' "בצר להם" וה' הצילים (ק"ז, יא ואילך).	

ספר חמישי

הנהגת ה' את ישראל לטובה והתנהגות חוטאת של ישראל

ק"ז   ק"ו   ק"ה

הדו לה' כי טוב
כי לעולם חסדו:

הללויה
הודו לה' כי טוב
כי לעולם חסדו:
ואמר כל העם אמן
הללו יה:

ק"ה, ב-ג: שירו לו זמרו
לו שִׁיחוּ בכל נפלאותיו:
התהללו בשם קדשו
ישמח לב מבקשי ה':

ק"ד, ג-לד: אֲשִׁירָה
לה' בחַיִּי אֲזַמְרָה לאלהי
בעודי יערב עלי שִׁיחִי
אנכי אֲשַׁמַּח בְּה':

ק"ג, כא: ברכו ה'

ברכה לה' על הבריאה עם דברי הלל

ק"ד   ק"ג

לְדוֹד
בְּרַכֵּי נַפְשִׁי
אֶת ה'
בְּרַכּוּ ה' (ג"פ)
בְּרַכֵּי נַפְשִׁי
אֶת ה':
הִלְלוּ יְהוָה:

חזרת מלכות דוד ליושנה ובניין ירושלים

ק"ב   ק"א

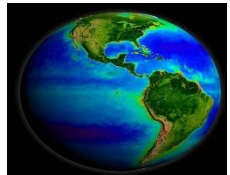
לְדוֹד
תְּפִלָּה
לְעֲנִי
מְזֻמֹּר

סמיכות המזמור בספר תהלים

צ"ט, ד: ועו מלך
משפט אהב
אתה בוננת
מישרים משפט
ועדקה בעקב
אתה עשית:
ק, ה: כי טוב ה'

ק"א, א: כחסד ומשפט
אֲשִׁירָה לך ה' אֲזַמְרָה:

ק"א, ו: טיני בנאמני ארצי

דברי הימים א פרק טז

107 ק"ז

106 ק"ו

105 ק"ה

- (א) ישבי חשך וצלמנות אסיירי עני וברזל:
- (א) הדו להי כי טוב כי לעולם חסדו (ח.טו.כא.לא) יודו להי חסדו (לב) יהללוהו
- (כב) ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברנה
- (ג) ומארצות קבצם ממזרח וממערב מצפון ומימם
- (ח.טו.כא.לא) יודו להי חסדו ונפלאותיו לבני אדם (כד) ונפלאותיו במצולה

- (א) הללויה הודו להי כי טוב כי לעולם חסדו
- (מד) וירא בצר להם בשמעו את רנתם
- (כו) ולהפיל זרעם בגוים ולזרותם בארצות
- (ז) אבותינו במצרים לא השכילו נפלאותידך (כב) נפלאות בארץ חם נזראות על ים סוף

- (יח.כב) ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו... לאסר שקרו בנפשו וזקניו יחכם
- (א) הודו להי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו
- (מג) ניוצא עמו בששון ברנה את בחיריו
- (מד) ניתנו להם ארצות גוים ועמל לאמים יירשו
- (ב) שיחו בכל נפלאותיו (ה) זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומשפטיו פיו

עם ישראל חוזר לארצו בימי שיבת ציון

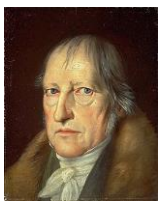
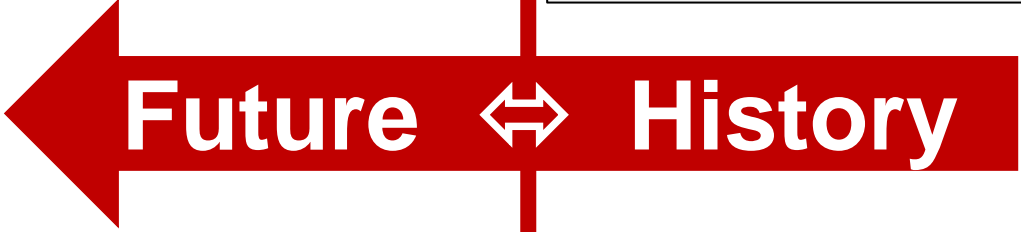
The People of Israel comes back to its homeland during the return of Zion

עם ישראל לא קבלו את הנהגת ה' ונענשו במדבר ובגלויות, אך הם חזרו בתשובה ומבקשים לחזור

The People of Israel did not accept God's leadership and were punished in the desert and with the Exiles, but they repented and wish to return

ה' מנהיג את ישראל ממצרים ומובילם לארץ ישראל, כדי שישמרו את תורתו

God led the Jews out of Egypt and brought them to the Land of Israel so that they will keep His Torah

Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831)

Synthesis (107)
 (107, 33-43 =
 Summary of 105+106)

- **Antithesis (106)**

- **Thesis (105)**

1. "Praise/Give thanks to the Lord, for He is good; His kindness is forever!" 2. Let those the Lord redeemed say, those He redeemed from the hands of the enemy, 3. and gathered in from the lands, from the east and west, from the north and from the sea. 4. Some lost their way on a desolate path in the wilderness; they found no inhabited place. 5. Hungry and thirsty, their souls fainted within them, 6. they cried out to the Lord in their trouble, and He rescued them from their distress. 7. He led them on a straight path to an inhabited place. 8. Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind; 9. for He has satisfied the thirsty soul, filled the hungry soul with all good things. 10. Some lived in darkness and the shadow of death, bound in affliction and iron, 11. because they rebelled against the word of God, spurned the counsel of the Most High. 12. He subdued their hearts through toil; they stumbled and there was no one to help. 13. They cried out to the Lord in their trouble, and He delivered them from their distress. 14. He brought them out of darkness and the shadow of death, He broke open their bonds. 15. Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind, 16. For He shattered doors of bronze, and broke iron bars. 17. Fools suffered for their sinful way, and because of their iniquities. 18. All food was loathsome to them; they reached the portals of death. 19. They cried to the Lord in their trouble and He delivered them from their distress. 20. He sent His word and healed them; He rescued them from the pit. 21. Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind. 22. Let them offer thanksgiving sacrifices, and tell of His deeds in joyful song. 23. Those going down to the sea in ships, ply their trade in the mighty waters; 24. they have seen the deeds of the Lord and His wonders in the deep. 25. how He spoke and raised a storm wind that made the waves surge. 26. They rose to the heavens, plunging down to the depths, their souls dissolved in misery. 27. They reeled and staggered like a drunken man, all their skill came to naught. 28. They cried to the Lord in their trouble, and He brought them out of their distress. 29. He reduced the storm to a whisper; hushing its waves. 30. They rejoiced because they were quieted, and He led them to their desired port. 31. Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind. 32. Let them exalt Him in the congregation of people, acclaim Him in the assembly of elders. 33. He turns the rivers into desert, springs of water into parched land, 34. a fruitful land into a salty wasteland, because of the wickedness of its inhabitants. 35. He turns a desert into a lake of water, dry land into springs of water. 36. There He settles the hungry; they establish an inhabited city. 37. They sow fields and plant vineyards that yield a fruitful harvest. 38. He blesses them and they multiply greatly; He does not let their cattle dwindle, 39. But then their numbers are diminished and they are brought down with distress, sorrow and anguish. 40. He pours contempt upon the wealthy and makes them lose their way in a trackless wasteland; 41. He gives shelter to the needy from affliction, and turns their families into flocks. 42. The upright see this and rejoice; the mouth of iniquity/all wrongdoers is stopped. 43. The wise man will take note of these matters; he will ponder the kindness of the Lord.

א הדו לה' כי טוב כי לעולם חסדו:
 ב יאמרו גאולי ה' אשר גאלם מיד צר:
 ג ומארצות קבצם ממזרח וממערב מצפון ומנים:

ארבעה סיפורי הצלה

ד	הולכי מדבר (ד-ט)	ב	בית האסורים (י-טו)	ג	חולים (יז-כב)	ז	יורדי הים (כג-לב)
1	ד תעו במדבר בשימון דרד עיר מושב לא מצאו: ה רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף:	י ישיבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל: יא כי המרו אמרי אל ועצת עליון נאצו: יב ויכנע בעמל לבם פשלו ואין עזר:	יז אולים מדרד פשעם ומעונתיהם יתענו: יח כל אכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות:	כג יורדי הים באניות המה ראו מעשי ה' כד ויאמר ויעמד רוח סערה ותרוםם גליו: כה יעלו שמים ירדו תהומות כו יחוגו וינועו כשכור כז וכל חכמתם תתבלע:			
2	ו וינצקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יציאם:	יג וינצקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם:	יט וינצקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם:	כח וינצקו אל ה' בצר להם וממצוקותיהם יוציאם:			
3	ז ויזריכם בדרד ישרה ללכת אל עיר מושב:	יד יוציאם מחשך וצלמות ומוסרותיהם ינתק:	כ וישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם:	כט יקם סערה לדממה ויחשו גליהם: ל וישמחו כי ישתקו וינחם אל מחוז חפצם:			
4	ח יודו לה חסדו ונפלאותיו לבני אדם:	טו יודו לה חסדו ונפלאותיו לבני אדם:	כא יודו לה חסדו ונפלאותיו לבני אדם:	לא יודו לה חסדו ונפלאותיו לבני אדם:			
5	ט כי השביע נפש שקקה ונפש רעה מלא טוב:	טז כי שבר זלתות נחשת ובריחי ברזל גדע:	כב ויזבח זבח תודה ויספרו מעשיו ברנה:	לב וירממוהו בקהל עם ובמושב זקניו יהללוהו:			

לג ישם נהרות למדבר
 לד ארץ פרי למלחה
 לה ישם מדבר לאגם מים
 לו ויושב שם רעבים
 לז ויזרעו שדות ויטעו כרמים
 לח ויברכם וירבו מאד
 לט וימעטו וישחו
 מ שפך בוז על נדיבים
 מא וישגב אביון מעוני
 מב יראו ישרים וישמחו
 מג מי חכם וישמר אלה
 ומצאי מים לצמאון:
 מרעת ישבי בה:
 נא ארץ ציה למצאי מים:
 ניכוננו עיר מושב:
 נועשו פרי תבואה:
 נבהמתם לא ימעיט:
 מעצר רעה ויגון:
 נינעם בתהו לא דרד:
 נישם כצאן משפחות:
 נכל עולה קפצה פיה:
 ניתבוננו חסדי ה':

ד	ה	ו	ז
תעו במדבר בישימון דרד:	עיר מושב לא מצאו:	רעבים גם צמאים	נפשו בהם תתעטף:
י	י	י	י
יא	יא	יא	יא
יב	יב	יב	יב
יג	יג	יג	יג
יד	יד	יד	יד
טו	טו	טו	טו
טז	טז	טז	טז
יז	יז	יז	יז
יח	יח	יח	יח
יט	יט	יט	יט
כ	כ	כ	כ
כא	כא	כא	כא
כב	כב	כב	כב
כג	כג	כג	כג
כד	כד	כד	כד
כה	כה	כה	כה
כו	כו	כו	כו
כז	כז	כז	כז
כח	כח	כח	כח
כט	כט	כט	כט
ל	ל	ל	ל
לא	לא	לא	לא
לב	לב	לב	לב

Maslow's hierarchy of needs

Narrative Therapy

Logotherapy

Abraham Harold Maslow
(1908 – 1970)
American psychologist

Michael White
(1948 – 2008)
Australian Social Worker
& Family Therapist

Viktor Frankl
(1905-1992)
Austrian Psychiatrist,
Holocaust survivor

Four stories of rescue

A. Desert Travelers (4-9)

4 Some lost their way on a desolate path in the wilderness; they found no inhabited place.
5 Hungry and thirsty, their souls fainted within them,

B. Prisoners (10-16)

10 Some lived in darkness and the shadow of death, bound in affliction and iron,
11 because they rebelled against the word of God, spurned the counsel of the Most High.
12 He subdued their hearts through toil; they stumbled and there was no one to help.

C. The Ill (17-22)

17 Fools suffered for their sinful way, and because of their iniquities.
18 All food was loathsome to them; they reached the portals of death.

D. Seafarers (23-32)

23 Those going down to the sea in ships, ply their trade in the mighty waters;
24 they have seen the deeds of the Lord and His wonders in the deep.
25 how He spoke and raised a storm wind that made the waves surge.
26 They rose to the heavens, plunging down to the depths, their souls dissolved in misery.
27 They reeled and staggered like a drunken man, all their skill came to naught.

6 they cried out to the Lord in their trouble, and He rescued them from their distress.

13 They cried out to the Lord in their trouble, and He delivered them from their distress.

19 They cried to the Lord in their trouble and He delivered them from their distress.

28 They cried to the Lord in their trouble, and He brought them out of their distress.

7 He led them on a straight path to an inhabited place.

14 He brought them out of darkness and the shadow of death, He broke open their bonds.

20 He sent His word and healed them; He rescued them from the pit.

29 He reduced the storm to a whisper; hushing its waves.
30 They rejoiced because they were quieted, and He led them to their desired port.

8 Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind;

15 Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind,

21 Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind.

31 Let them praise/give thanks to the Lord for His kindness, His wonders on behalf of mankind.

9 for He has satisfied the thirsty soul, filled the hungry soul with all good things.

16 For He shattered doors of bronze, and broke iron bars.

22 Let them offer thanksgiving sacrifices, and tell of His deeds in joyful song.

32 Let them exalt Him in the congregation of people, acclaim Him in the assembly of elders.

Maslow's hierarchy of needs

Abraham Harold Maslow
(1908 – 1970)
American psychologist

Narrative Therapy

Michael White
(1948 – 2008)
Australian Social Worker
& Family Therapist

Logotherapy

Viktor Frankl
(1905-1992)
Austrian Psychiatrist,
Holocaust survivor

מזמור תודה של גאולי ה' (ק"ז) - מבנה ומשמעות על פי הקשרו בספר תהלים

מזמור ק"ז • מבנה ומשמעות

פתיחה (א-ג)	הולכי מדבר (ד-ט)	חבויים בבית האסורים (י-טז)	חולים (יז-כב)	יורדי ים (כג-לב)	חתימה (לג-מג)
(א) הדו לה' כי טוב מי לעולם חסדו; (ב) יאמרו גאולי ה' אשר גאלם מיד צר; (ג) ומאוצת קבצם ממוזח ומפערב מצפון ומים:	(ד) תעו במדבר בישמון דרך עיר מושב לא מצאו; (ה) רעבים גם צמאים נפשם בהם התעספו; (ו) יזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יצילים; (ז) יזכירם בדרך ישרה ללקת אל עיר מושב; (ח) יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם; (ט) כי שבר דלתות נחשת ובריתו ברזל גלע:	(י) ישיבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל; (יא) כי חמרו אמרי אל וצצת עליון וצאצא; (יב) יזכעו בעמל לבם קשלו ואין עזר; (יג) יזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם; (יד) יוציאים מחשך וצלמות ומאסרותיהם ינתק; (טו) יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם; (טז) כי שבר דלתות נחשת ובריתו ברזל גלע:	(יז) אולים מדרך פשעם ומעולותיהם יתענו; (יח) כל אכל תתעב נפשם ויגיעו עד שפרי מות; (יט) יזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם; (כ) ישלח דברו וירפאם וימלט משחייתתם; (כא) יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם; (כב) יזבחו ויבחי תודה ויספרו מעשיו ברנה;	(כג) יורדי ים באגיות עשי מלאכה במים רבים; (כד) המה ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצולה; (כה) ייאמר ויעמד רוח סערה ותרומם גליו; (כו) יעלו שמים ירדותהמות נפשם ברעה תתמוגג; (כז) יחלגו ויגועו כשכור וכל חכמתם תתבלע; (כח) יזעקו אל ה' בצר להם ומצוקותיהם יוציאים; (כט) נקם סערה לדממה ויחשו גליהם; (ל) וישמחו כי ישתקו וינחם אל מחוז חפצם; (לא) יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם; (לב) וירוממוהו בקלעם ובמושבם וקנים יהללואו;	(לג) ישם נהרות למדבר ומצאי מים לצמאון; (לד) ארץ פרי למלחה מרצת יושבי בה; (לה) ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה למצאי מים; (לו) וישב שם רעבים ויבגונו עיר מושב; (לז) ויזרעו שדות וישעו כרמים ויצטו פרי תבואה; (לח) ויזכרם ויבנו מאד ובהמתם לא יעמיט; (לט) ויזעקו וישחו מעצר רעה ויגונו; (מ) שפך בזו על נדיבים ויתעם בתהו לא דרך; (מא) וישגב אביון מעוני וישם כצאן משפחות; (מב) יראו ישרים וישמחו וכל עולה קמצה פיה; (מג) מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה';
פתיחה: הזמנה לגאולים להלל את ה'	(ט) האכלת הנפש הרעבה	(טז) שוירת דלתות נחשת וברזל (כורש)	(כב) זבח תודה וסיפור מעשי ה'	(לג) לרומם ולהלל בקהל עם	סיכום: מוסר השכל להתבונן בעתיד בחסדי ה'
(ד) עיר מושב לא מצאו (ז) ללקת אל עיר מושב	(ז) תעו במדבר בישמון דרך	(י) ישיבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל	(יז) אולים מדרך פשעם ומעולותיהם יתענו	(כג) יורדי ים באגיות עשי מלאכה במים רבים	(לג) ישם נהרות למדבר ומצאי מים לצמאון
(ה) רעבים גם צמאים	(ח) יזכירם בדרך ישרה ללקת אל עיר מושב	(יא) כי חמרו אמרי אל וצצת עליון וצאצא	(יח) כל אכל תתעב נפשם ויגיעו עד שפרי מות	(כד) המה ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצולה	(לד) ארץ פרי למלחה מרצת יושבי בה
(ו) יזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יצילים	(ט) כי שבר דלתות נחשת ובריתו ברזל גלע	(יב) יזכעו בעמל לבם קשלו ואין עזר	(יט) יזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם	(כה) ייאמר ויעמד רוח סערה ותרומם גליו	(לה) ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה למצאי מים
(ז) יזכירם בדרך ישרה ללקת אל עיר מושב	(י) ישיבי חשך וצלמות ומאסרותיהם ינתק	(יג) יזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם	(כ) ישלח דברו וירפאם וימלט משחייתתם	(כו) יעלו שמים ירדותהמות נפשם ברעה תתמוגג	(לו) וישב שם רעבים ויבגונו עיר מושב
(ח) יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם	(יא) כי חמרו אמרי אל וצצת עליון וצאצא	(יד) יוציאים מחשך וצלמות ומאסרותיהם ינתק	(כא) יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם	(כז) יחלגו ויגועו כשכור וכל חכמתם תתבלע	(לז) ויזרעו שדות וישעו כרמים ויצטו פרי תבואה
(ט) כי שבר דלתות נחשת ובריתו ברזל גלע	(יב) יזכעו בעמל לבם קשלו ואין עזר	(טו) יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם	(כב) יזבחו ויבחי תודה ויספרו מעשיו ברנה	(כח) יזעקו אל ה' בצר להם ומצוקותיהם יוציאים	(מ) שפך בזו על נדיבים ויתעם בתהו לא דרך
					(מא) וישגב אביון מעוני וישם כצאן משפחות
					(מב) יראו ישרים וישמחו וכל עולה קמצה פיה
					(מג) מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'

מזמור ק"ז • מקבילות בספר ישעיה, עזרא ונחמיה, איוב

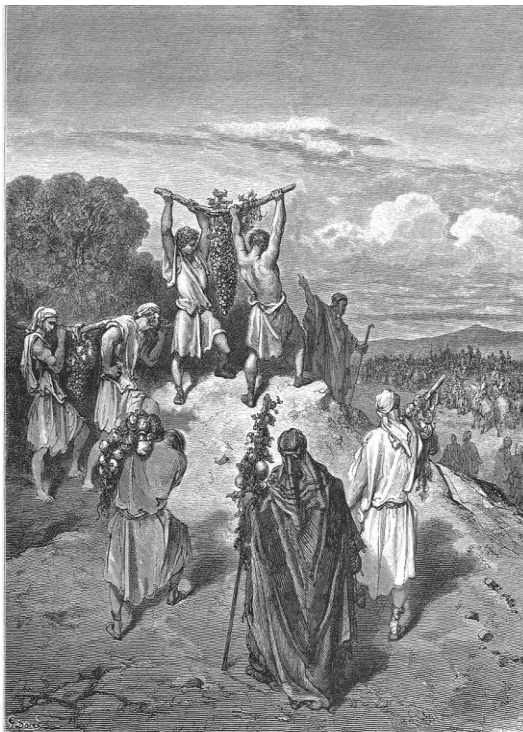
פתיחה (א-ג)	הולכי מדבר (ד-ט)	חבויים בבית האסורים (י-טז)	חולים (יז-כב)	יורדי ים (כג-לב)	חתימה (לג-מג)
ישעיהו מ"ב, יב: ויבן יקראו להם עם הקדוש גאולי ה' ויזכר קרא דרושה עיר לא נצנקה ישעיהו מ"ב, ט: כל צרתם לא לו צר ומלאך פניו הושיעם מאבקו ומחמלו הוא גאלם וישאם כל ימי עולם; ישעיהו מ"ב, יא-יב: ושמתי כל הרי צרד ויסלתי ירמון: הנה אלה מרחוק ובאו והנה אלה מצפון ומים ואלה מארץ סיני: ישעיהו מ"ב, ה-ו: אל תירא פי אתך אני מוזרח אביר וירע ומפערב אבצני: אמר לעמו תני ולתמו אל תקלאי הבואי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ;	ישעיהו מ"ט, י: לא ירצבו ולא יצמאו ולא יפם שרב ויפשו פי מרחמם ויהנם ועל פמבוי מים ויהלם; ישעיהו נ"ג, י: פלגו פלאו תעניו איש לדרבו פניו וה' הפגיע בו את עלו פלגו; ישעיהו מ"ח, י: מה אמר ה' גאלך קדוש ישראלי אני ה' אלהיך מלמדך להוציל מר"ב דרך חלף; ישעיהו מ"ח, יא: ונתף ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמותיך יחלו ויהיף כל כנה וימוצא מים אשר לא יקבו מיםיו; ישעיהו מ, יג: קול קורא במדבר פנו דרך ה' ישרו צערכה מסקה לאלהינו;	ישעיהו מ"ט, י: לאמר אסורים צאו לאשר חשך הגלו על דרכים ויעו ויכל שפויים מרעיתם; ישעיהו מ"ב, י: להוציא ממספר אסיר מביית כלא ישיבי חשך; ישעיהו מ"ב, יא-ב: מה אמר ה' למשיחו למורש אשר התקתי בימינו כד לקניו ויהי ויהי מלכים אפסה למתח לקניו ולתים וישערום לא ישערו: אני למנף אלך והיויים אשר דלתות נחשה אשר בריתו ברזל אגלע; ישעיהו מ"ב, ט: והוצקתי עוירים בדרך לא ידעו בתיבות לא ידעו אדריכם אשרים מחשך לפנים לאור ומעקשים למישר אלה הדברים עשיתם ולא עזבתם;	ישעיהו מ, ח: יבש חציר ובל ציר ודבר אלהינו יקום לעולם	ישעיהו מ"ב, י: כי תעבר ממים אתך אני ובהרות לא ישטפו... מה אמר ה' היות בם דרך ובמים עוים נתיבה ישעיהו מ"ב, יט-כ: הגיו עשה חדשה עתה תצמח הלא תדענה אף אשרים במדבר דרך בישמון נהרות: תכפדני תית השדה תגים ונתת יענה כי יתמי במדבר מים נהרות בישמון לה שקות עמי בחייו; ישעיהו מ, ב: מידע באתי ואין איש קראתי ואין עונה הקצור קצרה נדי מפדות ואם אין בי כח להציל הן בנצחתי אחרי בם אשרים נהרות תבאש דנתם מאין מים ונתת צמא;	איוב י"ב, כא-כד: שופך בזו על נדיבים ונתת אפיהם רפה... מסיר לב ראשי עם הארץ ויתעם בתהו לא דרך; איוב ה, טו: ונתתי לצל תקוה ולקלטה קמצה פיה איוב כ"ב, יט: יראו עציתים וישמחו ויזכרו יעלע למא
ישעיהו מ"ב, יב: ויבן יקראו להם עם הקדוש גאולי ה' ויזכר קרא דרושה עיר לא נצנקה	ישעיהו מ"ט, י: לא ירצבו ולא יצמאו ולא יפם שרב ויפשו פי מרחמם ויהנם ועל פמבוי מים ויהלם	ישעיהו מ"ט, י: לאמר אסורים צאו לאשר חשך הגלו על דרכים ויעו ויכל שפויים מרעיתם	ישעיהו מ, ח: יבש חציר ובל ציר ודבר אלהינו יקום לעולם	ישעיהו מ"ב, י: כי תעבר ממים אתך אני ובהרות לא ישטפו... מה אמר ה' היות בם דרך ובמים עוים נתיבה	איוב י"ב, כא-כד: שופך בזו על נדיבים ונתת אפיהם רפה... מסיר לב ראשי עם הארץ ויתעם בתהו לא דרך
ישעיהו מ"ב, ט: כל צרתם לא לו צר ומלאך פניו הושיעם מאבקו ומחמלו הוא גאלם וישאם כל ימי עולם	ישעיהו נ"ג, י: פלגו פלאו תעניו איש לדרבו פניו וה' הפגיע בו את עלו פלגו	ישעיהו מ"ב, י: להוציא ממספר אסיר מביית כלא ישיבי חשך	ישעיהו מ"ב, יט-כ: הגיו עשה חדשה עתה תצמח הלא תדענה אף אשרים במדבר דרך בישמון נהרות: תכפדני תית השדה תגים ונתת יענה כי יתמי במדבר מים נהרות בישמון לה שקות עמי בחייו	ישעיהו מ"ב, יט-כ: הגיו עשה חדשה עתה תצמח הלא תדענה אף אשרים במדבר דרך בישמון נהרות: תכפדני תית השדה תגים ונתת יענה כי יתמי במדבר מים נהרות בישמון לה שקות עמי בחייו	איוב ה, טו: ונתתי לצל תקוה ולקלטה קמצה פיה
ישעיהו מ"ב, יא-יב: ושמתי כל הרי צרד ויסלתי ירמון: הנה אלה מרחוק ובאו והנה אלה מצפון ומים ואלה מארץ סיני	ישעיהו מ"ח, י: מה אמר ה' גאלך קדוש ישראלי אני ה' אלהיך מלמדך להוציל מר"ב דרך חלף	ישעיהו מ"ב, יא-ב: מה אמר ה' למשיחו למורש אשר התקתי בימינו כד לקניו ויהי ויהי מלכים אפסה למתח לקניו ולתים וישערום לא ישערו: אני למנף אלך והיויים אשר דלתות נחשה אשר בריתו ברזל אגלע	ישעיהו מ, ח: יבש חציר ובל ציר ודבר אלהינו יקום לעולם	ישעיהו מ"ב, י: כי תעבר ממים אתך אני ובהרות לא ישטפו... מה אמר ה' היות בם דרך ובמים עוים נתיבה	איוב כ"ב, יט: יראו עציתים וישמחו ויזכרו יעלע למא
ישעיהו מ"ב, ה-ו: אל תירא פי אתך אני מוזרח אביר וירע ומפערב אבצני: אמר לעמו תני ולתמו אל תקלאי הבואי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ	ישעיהו מ"ח, יא: ונתף ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמותיך יחלו ויהיף כל כנה וימוצא מים אשר לא יקבו מיםיו	ישעיהו מ"ב, ט: והוצקתי עוירים בדרך לא ידעו בתיבות לא ידעו אדריכם אשרים מחשך לפנים לאור ומעקשים למישר אלה הדברים עשיתם ולא עזבתם			
	ישעיהו מ, יג: קול קורא במדבר פנו דרך ה' ישרו צערכה מסקה לאלהינו				
	עזרא ח, כא: ונקרא שם עם על הנהר אהוא להתעלות לפני אלהינו לבקש מוטנו דרך ישרה לנו ולשפטנו ויכל רמוטנו וצלמות				

ברכת הגומל

Berakhot 54b

The Gemara asks: What blessing does he recite? Rav Yehuda said: Blessed is...Who bestows acts of loving-kindness. Abaye said: And he must offer thanks before ten people, as it is written in the same chapter: "Let them exalt Him also in the congregation of the people and praise Him in the assembly of the elders" (Tehillim 107,32), and congregation indicates a group of at least ten. Mar Zutra said: Two of them must be Sages, as it is stated there: "And praise Him in the assembly of elders." These elders are the Sages, and the use of the plural indicates a minimum of two. Rav Ashi strongly objects to this: Say that all of them must be Sages. The Gemara rejects this: Is it written: In the congregation of elders? In the congregation of the people is written; and the Sages are among them. Yet there is still room to object: Say that ten are from the rest of the people, and in addition there must be two Sages. No satisfactory answer was found, and the question remains difficult, although the halakha was not rejected.

ברכות נ"ד ע"ב:

מאי מברך? אומר רב יהודה: "ברוך גומל חסדים טובים". אביי אומר: וצריך לאודוויי קמי עשרה, דכתיב: "וירוממוהו בקהל עם וגו'". מר זוטרא אומר: ותירין מינייהו רבנן, שנאמר: "ובמושב זקנים יהללוהו". מתקיף לה רב אשי: ואימא כולהו רבנן?! — מי כתיב "בקהל זקנים?" "בקהל עם" כתיב. ואימא בי עשרה שאר עמא, ותירי רבנן! קשיא.

ספר חמישי

ספר חמישי קיז-קינ

תיקון העולם קליז-קינ

שיבת ציון ותחיית ישראל בארצו קיז-קליז

אוסף אחרון לךוד
קליח-קסיה
חזרת מלכות
בית דוד

שירי המעלות

קליז
קליז
קליז
קליז

חזרת מלכות

קיי
קייט
קייח

פסוקי דזמרא

הלל הגדול

הלל המצוי

גלות
בבל
קליז

הלל והודאה
קליח-קליז
ברכת ה'
מירושלים
הלל יא (20)
הוד לה כי טוב
כי לעולם חסדו (10)
כי לעולם חסדו (28)

ציון כמרכז דתי-לאומי	
שירי המעלות	תורה
קיכ-קליז	קייט

הלל והודאה
קיא-קייח
מהגלות
לירושלים
הלל יא (17)
הוד לה כי טוב
כי לעולם חסדו (20)
כי לעולם חסדו (40)

הלל והודאה
קיד-קיי
קיבוץ גלויות
מהגלות
הלל יא (40)
הוד לה כי טוב
כי לעולם חסדו (20)

הלל יא
קסיה-קינ
תהלת דוד
עם העולם
תפילה לךוד
תהלת ה' ידבר פי
(קס"ה, א.ב.א)
הלל יא (10)

(→ Lecture 29)

(→ Lecture 26)

(→ Lecture 23)

Summary

- Mizmor 107 - Structure & Messages
- Mizmor 107 - Intertextuality & Contextuality
- Book V – Its Structure & Narrative
- Mizmor 107 – Source for Birkat haGomel

www.tehillim.org.il

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

Syllabus for English 929

5 mizmorim/week acc/t plan of 929	# of lecture	Syllabus of 30 lectures (zoom, life, save on www.tehillim.org.il)
5	1	Contextual Interpretation of Tehilim; Prologue (1-2)
10	2	<u>The structure of Book I (1-41); Unit I (3-14) and 8 as its center</u>
15	3	Cycle II (Tehilim 15-24) and 19 as its center
20	4	Tehilim 18 and Shmuel II 22
25	5	Cycle III (Tehilim 25-34)
30	6	Cycle IV (Tehilim 35-41)
35	7	Tehilim 40 and its intertextuality
40	8	<u>Structure & Story of Book II-III</u>
45	9	Tehilim 42-43
50	10	Overview Tehilim 51-72
55	11	Tehilim 51
60	12	Tehilim 72
65	13	Asaf collection (50, 73-83)
70	14	2nd Bnei Korach collection (84-88 Tehilim 73)
75	15	<u>Structure & Story of Book IV</u>
80	16	Tehilim 90
85	17	Tehilim 92
90	18	Tehilim 95-100
95	19	Tehilim 102
100	20	Tehilim 105-107 - transition from Book IV-V
105	21	<u>Structure & Story of Book V - Tehilim 107</u>
110	22	<u>Tehilim 111-112, comparison to Tehilim 1 + 119</u>
115	23	Egyptian Hallel (113-118) and the Great Hallel (135-136)
120	24	Tehilim 119 - structure and context
125	25	Tehilim 120-134 shirei hamaalot: structure & story
130	26	Hallel haGadol (135-136) - comparison with 113-118
135	27	Tehilim 137 and the last Psalter of David (138-145)
140	28	Tehilim 145
145	29	Pesukei deZimra (145-150)
150	30	Summary - Tehilim as a religious journey

Psalms 1-150

The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

30 lectures

Online

www.tehillim.org.il